

AMUNDI ALAPKEZELŐ ZRT.

ALKALMASSÁGI TESZT

Lakossági ügyfelek részére

ALKALMASSÁGI TESZT CÉLJA

Az Amundi Alapkezelő Zrt. a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (továbbiakban: „Bsz.”) és a Bizottság 2016. április 25-i (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendelete (továbbiakban: „Rendelet”) 54-55. cikkeiben foglalt rendelkezéseknek megfelelően köteles meggyőződni arról, hogy az ügyfél ismeretei a megkötendő szerződés tárgyát képező pénzügyi eszközzel kapcsolatos gyakorlata, kockázatviselő és veszteségviselő képessége, tapasztalata és ismerete megfelelő ahhoz, hogy megalapozott befektetési döntést hozzon. A szerződésben foglaltak teljesítése érdekében az Alapkezelő szükséges mértékben köteles feltárni az ügyfél jövedelmi helyzetét és befektetési céljait.

Ennek megfelelően az Alapkezelő **a lakossági ügyfelei** számára összeállított alkalmassági tesztje a jogszabályi előírásokkal összhangban következő szempontok figyelembevételével készült, hogy alkalmas legyen az ügyfél:

- Kockázatviselő képességének felmérésére, kockázati profiljának megállapítására,
- Befektetési céljainak és hozamelvárásának feltérképezésére,
- Pénzügyi jövedelmi helyzetének feltárása és ezáltal teherviselő - veszteségviselési - képességének felmérésére,
- Igénybe venni kívánt szolgáltatáshoz kapcsolódó befektetési ismeretek és tapasztalatok felmérésére.

Az Alkalmassági teszt célja, hogy a lenti kérdőív során feltárt, a fentiekben megfogalmazott paraméterek alapján a lakossági ügyfél számára a neki leginkább megfelelő, elvárásaival és képességeivel leginkább összhangban álló szolgáltatás kerüljön meghatározásra és a jövőben az Alapkezelő által nyújtása.

Ügyiratszám:

1. ÜGYFÉL ADATAI

1.1. Természetes személy Ügyfél adatai

Név és titulus:	
Születési hely, idő:	
Állandó lakcím:	
Tartózkodási hely:	
Telefon/fax:	
Anyja neve:	
Állampolgárság:	
Azonosító okmány száma, típusa:	
Iskolai végzettség:	
Foglalkozás:	Alkalmazott ☐ Szellemi szabadfoglalkozású ☐ Vállalkozó ☐ Köztisztviselő/közalkalmazott ☐ Egyéb ☐
Az Ügyfél foglalkozása, illetve korábbi tevékenysége, pénzügyi, közgazdasági, pénz- és tőkepiaci ismereteket	igényel ☐ nem igényel ☐

1.2. Jogi személy Ügyfél adatai

Cégnév, rövidített cégnév:	
Székhely:	
Telefon/fax:	
Fő tevékenységi kör:	
Cégjegyzék / nyilvántartásba vétel száma:	

2. TÁJÉKOZÓDÁS TÍPUSA

Szerződéskötést megelőző	☐
Szerződéses kapcsolat fennállása alatti nyomon követés	☐
Változás bejelentés	☐

3. ÜGYFÉL ÁLTAL IGÉNYBEVEENDŐ SZOLGÁLTATÁS TÍPUSA

Portfóliókezelés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ magánszemély számára ☐ ▪ nem szakmai ügyfélnek minősülő jogi személy (pl. Alapítvány, Egyesület) vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet számára ☐ 	
Befektetési tanácsadás	☐

4. ÜGYFÉL PÉNZÜGYI HELYZETE

4.1. Magánszemély pénzügyi adatai

4.1.1. Rendszeres havi bevétel és annak forrása magánszemélyek esetében

Nettó havi rendszeres jövedelem	100 000 Ft alatt	☐
	100 000 – 300 000 Ft között	☐
	300 000 – 500 000 Ft között	☐
	500 000 Ft felett	☐

Ebből munkabér/megbízási díj (Ft/hó)	Árfolyamnyereség (Ft/hó)	Egyéb (Ft/hó)

4.1.2. Rendszeres havi kötelezettségek magánszemélyek esetében

Havi rendszeres kifizetés összege	100 000 Ft alatt	☐
	100 000 – 300 000 Ft között	☐
	300 000 – 500 000 Ft között	☐
	500 000 Ft felett	☐

Ebből a létfenntartás költségei (rezsi, élelem) (Ft/hó)	Hiteltörlesztés (Ft/hó)	Egyéb (Ft/hó)

4.2. Jogi személy pénzügyi adatai

4.2.1. Értékesítés árbevétele intézmény esetében

Nettó Árbevétel	100 millió Ft alatt	☐
	100 – 300 millió Ft között	☐
	300 – 500 millió Ft között	☐
	500 millió Ft felett	☐

4.2.2. Rendszeres havi kötelezettségek

Havi rendszeres kifizetés összege	500 000 Ft alatt	☐
	500 000 – 1000 000 Ft között	☐
	1000 000 – 5000 000 Ft között	☐
	5000 000 Ft felett	☐

4.2.3. Adózás előtti eredmény intézmények esetében:

Volumen	100 millió Ft alatt	☐
	100 – 300 millió Ft között	☐
	300 – 500 millió Ft között	☐
	500 millió Ft felett	☐

4.3. Jelenleg tulajdonában álló eszközök típusai

Eszközök típusai	10 M Ft alatt	10-50 M Ft	50-100 M Ft	100-200 M Ft	200 M Ft felett
Likvid eszközök pl. betét					
Értékpapírok: kötvény, alacsony kockázatú befektetési alapok jegyei					
Értékpapírok: pl. részvények, közepes és magasabb kockázatú befektetési alapok jegyei (vegyes alapok, részvény alapok)					
Ingatlan					
Egyéb, pl. biztosítás					

5. BEFEKTETÉSI ISMERETEK, TAPASZTALATOK

Értékpapír befektetési ismeretek	
Értékpapírszámlával több, mint 5 éve rendelkezem	☐
Értékpapír számlával 1-5 éve rendelkezem	☐
Értékpapír számlával kevesebb, mint 1 éve rendelkezem	☐
Bankszámlával rendelkezem	☐
Bankszámlával sem rendelkezem	☐

Az alábbi eszközök közül melyekkel kapcsolatosan rendelkezik ismeretekkel?

Betét	☐
Állampapírok	☐
Kollektív befektetési értékpapír (pl. befektetési jegy, ETF)	☐
Egyedi részvények	☐
Strukturált termékek	☐
Warrant, certificate	☐
Egyéb tőkeáttételes ügyletet kötök/kötöttem	☐
Opció ügyletet kötök/kötöttem	☐

Az alábbi eszközök közül miben/mikben tartja/tartotta megtakarításait?

Betét	☐
Állampapírok	☐
Kollektív befektetési értékpapír (pl. befektetési jegy, ETF)	☐
Egyedi részvények	☐
Strukturált termékek	☐
Warrant, certificate	☐
Egyéb tőkeáttételes ügyletet kötök/kötöttem	☐
Opció ügyletet kötök/kötöttem	☐

Saját pénzügyi ismeretét milyennek ítéli meg?

	Alacsony	Közepes	Magas
	☐	☐	☐

Befektetések	Milyen rendszerességgel köt befektetési ügyleteket? Éves üzletkötések száma (pl., 0-5, 6-20, 20-alkalommal)	Milyen nagyságrendben üzletel?(Átlagos éves állomány (Ft))
Betét, pénzpiaci befektetési alap		
Ingatlanalap		
Garantált típusú befektetések		
Egyedi állampapír, vállalati kötvény, jelzáloglevél vagy ilyen típusú eszközöket tartalmazó befektetési alapok		
Vegyes alapok		
Részvény, vagy ilyen típusú eszközöket tartalmazó befektetési alapok		
Derivatív ügyletek		

Átlagosan milyen időtávra köt ügyletet?

Nagyon rövid távú (1 éven belüli)	Rövid távú (1 éven belüli)	Középtávú (1-5 évig terjedő)	Hosszú távú (5 évet meghaladó)
	☐	☐	☐

6. KOCKÁZATVÁLLALÁSI PREFERENCIA, KOCKÁZATI PROFIL

A 3. pontban megjelölt, igénybeveendő szolgáltatásokhoz kapcsolódó általános kockázatok ismerete:

Portfóliókezelési szolgáltatáshoz kapcsolódó kockázatokat ismerem, és erről a Társaság előzetesen tájékoztatott.	☐
Portfóliókezelési szolgáltatáshoz kapcsolódó kockázatokat nem ismerem.	☐
Befektetési tanácsadási szolgáltatáshoz kapcsolódó kockázatokat ismerem, erről a Társaság előzetesen tájékoztatott.	☐
Befektetési tanácsadási szolgáltatáshoz kapcsolódó kockázatokat nem ismerem.	☐

Jelen Alkalmassági teszt 1. sz. mellékletében bemutatott pénzügyi eszköz(ök)höz kapcsolódó kockázato(ka)t mérlegelve a kitűzött befektetési célok elérése érdekében az alábbi kockázatot vállalom/vállaljuk fel:

Alacsony kockázatú befektetés	1 év alatt	1-3 év	3 év felett
Alacsony árfolyam ingadozású és kockázatú befektetés, biztonságos, alacsonyabb mértékű hozam. A veszteség azonban nem zárható ki teljesen. A befektetés időtartama alatt árfolyam-, deviza- és kibocsátási kockázat állhat fenn.			
Közepes kockázatú, általános befektetés			
Magasabb árfolyam ingadozás és kockázat a magasabb hozamok reményében. Felmerülhetnek nagyobb árfolyam ingadozások és vagyonszűnések, valamint hosszabb ideig tartó veszteséges időszakok is, melyeket az ügyfél mindenkor finanszírozni képes. A befektetés időtartama alatt árfolyam-, deviza- és kibocsátási kockázat állhat fenn (pl. származtatott eszközök, részvények, vállalati kötvények, kollektív befektetési értékpapírok stb.).			
Magas kockázatú, értékpapír alapú befektetés			
Átlagon felüli értéknövekedés érdekében vállalt magas kockázati tényező. A befektetés meghatározó elemei az értékpapírok. Fennáll a befektetési vagyon meghatározó részének elvesztési lehetősége. Felmerülhetnek nagyobb árfolyam ingadozások és vagyonszűnések, valamint hosszabb ideig tartó veszteséges időszakok is, melyeket az ügyfél mindenkor finanszírozni képes. A befektetés időtartama alatt árfolyam-, deviza- és kibocsátási kockázat állhat fenn (pl. származtatott eszközök, részvények, vállalati kötvények, kollektív befektetési értékpapírok stb.).			
Spekulatív befektetés			
Kiemelkedő hozam érdekében vállalt kiemelkedő kockázat. Az ügyfél elfogadja, hogy az árfolyamvesztés, mértéke és időtartama nem prognosztizálható. A befektetés időtartama alatt árfolyam-, deviza- és kibocsátási kockázat állhat fenn Szélsőséges piaci helyzetben a befektetett tőkére vetített tőkeáttétel révén akár jelentős, teljes illetve a befektetett tőkén felüli veszteség is beállhat. (pl. származtatott eszközök, részvények, vállalati kötvények, kollektív befektetési értékpapírok stb.).			

7. BEFEKTETÉSI CÉLOK

7.1. Befektetés várható futamideje

Nagyon rövid távú (1 éven belüli)	Rövid távú (1 éven belüli)	Középtávú (1-5 évig terjedő)	Hosszú távú (5 évet meghaladó)
	☐	☐	☐

7.2. Befektetés célja

Nyugdíjas évekre előtakarékoság	
Takarékoskodás jövőbeni vásárlásokra, célokra (pl. oktatás, utazás)	
Deviza/kamatláb kockázat kiküszöbölése	
Spekulatív ügyletek	
Speciális célok (pl. egészségügyi ellátás finanszírozása, hiteltörlesztés, alapszabályban/alapító okiratban rögzített célok, támogatások finanszírozása)	
Rendszeres jövedelem (pl. éves kamatjövedelem, osztalék)	
Értéknövekedés, általános vagyonepítés (pl. részvények, befektetési alapok)	
Egyéb kiadások fedezése (pl. szabadidős tevékenységek)	
Jövőbeni akvizíció finanszírozása	
Átmenetileg szabad pénzeszközök befektetése	

7.3. Befektetéstől elvárt hozam mértéke

Kérjük, jelölje meg melyik devizanemben kíván befektetni és milyen hozamot vár el.

Devizanem /hozam	HUF ☐	EUR ☐	USD ☐	Egyéb: _____
Pénzpiaci hozam, alacsony kockázat mellett	☐	☐	☐	☐
Inflációt 1-3%-kal meghaladó hozam, közepes kockázatvállalással	☐	☐	☐	☐
Inflációt hosszabb távon jelentősen, 3-8%-kal meghaladó hozam, részvény piaci kockázatok vállalása	☐	☐	☐	☐

Egyéb megjegyzés:

.....

.....

.....

.....

.....
.....
8. ESETLEGES VESZTESÉG HATÁSA (VESZTESÉGVISELŐ KÉPESSÉG FELMÉRÉSE)

8.1. Magánszemély által kitöltendő

Vezetne-e befektetendő összeg részleges vagy teljes elvesztése saját vagy harmadik személy életszínvonalának csökkenéséhez?

Igen viszont a befektetendő összeg%-ának elvesztése nem vezetne saját magam vagy harmadik személy életszínvonalának csökkenéséhez.	☐ ☐
Nem a befektetendő összeg részleges vagy teljes elvesztése sem vezetne saját magam vagy harmadik személy életszínvonalának csökkenéséhez.	☐

8.2. Jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által kitöltendő
Veszélyeztetné-e a befektetendő összeg részleges vagy teljes elvesztése az adott jogi személy/ jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet működőképességét vagy céljainak elérését?

Igen viszont a befektetendő összeg%-ának elvesztése nem veszélyeztetné a szervezet működőképességét vagy kitűzött céljainak elérését.	☐ ☐
Nem a befektetendő összeg részleges vagy teljes elvesztése nem veszélyeztetné a szervezet működőképességét vagy kitűzött céljainak elérését.	☐

9. ÜGYFÉLNYILATKOZATOK

Az Alapkezelő jelen Alkalmassági teszt kitöltéséhez kapcsolódó eljárását az Üzletszabályzatának 2.6. pontja szabályozza, míg a 2.7. pontja az Alkalmassági teszt nem vagy nem megfelelő kitöltésével kapcsolatos következményeket rögzíti.

Jelen Alkalmassági teszt aláírásával az ügyfél kijelenti, hogy az Amundi Alapkezelő Zrt. tájékoztattatta a teszt nem megfelelő kitöltésének következményeiről.

Jelen Alkalmassági teszt aláírásával az ügyfél kijelenti azt, hogy az Adatlapon közölt valamennyi információ a valóságnak megfelel. Az ügyfél kötelezettséget vállal, hogy az Adatlapon közölt bármilyen adatban, információban változás következik be, úgy arról az Amundi Alapkezelő Zrt.-t írásban haladéktalanul értesíti. Ezen kötelezettség elmulasztásából, vagy késedelmes teljesítéséből eredő valamennyi felelősség kizárólag az ügyfelet terheli. Az Alapkezelő joggal hivatkozik a jelen Alkalmassági tesztben foglalt, ügyfél által megadott információkra, kivéve, ha az adatok nyilvánvalóan elavultak, pontatlanok vagy hiányosak.

Helység, dátum	Aláírás

Előttünk, mint tanúk előtt

1. tanú	2. tanú
Név:	Név:
Lakcím:	Lakcím:
Aláírás:	Aláírás:

----- az Alapkezelő tölti ki -----

10. TÁJÉKOZTATÁS TERJEDELME

Teljeskörű	
Az ügyfél minden kérdésre érdemben válaszolt, így az Alapkezelő a kapott információk alapján képes megállapítani, hogy az előirányzott szolgáltatás (portfóliókezelés / befektetési tanácsadás) megfelel-e az ügyfél számára.	☐
Hiányos	
Az ügyfél a feltett kérdésekre csak részben válaszolt, így az Alapkezelő a kapott információk alapján	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nem képes megállapítani, hogy az előirányzott szolgáltatás (portfóliókezelés / befektetési tanácsadás) megfelel-e az ügyfél számára ▪ képes megállapítani, hogy az előirányzott szolgáltatás (portfóliókezelés / befektetési tanácsadás) megfelel-e az ügyfél számára 	☐ ☐
Meghiúsult	
Az ügyfél nem válaszolt a feltett kérdésekre, így az Alapkezelő a meg nem adott információk miatt megállapítja, hogy az előirányzott szolgáltatás (portfóliókezelés / befektetési tanácsadás) nem nyújtható az ügyfél számára.	☐

11. AZ ÜGYFÉL KOCKÁZATVISELÉSI HAJLANDÓSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE

	☐
Nem vállal kockázatot (pl. betét, takarékbetét)	☐
Alacsony kockázatot vállal (pl. kötvény)	☐
Közepes kockázatot vállal (pl. kötvényalap, vegyes alap)	☐
Magas kockázatot vállal (pl. részvény)	☐
Kiemelkedően nagy kockázatot vállal (pl. származtatott termékek)	☐

12. ADATLAP ÉRTÉKELÉSE

	☐
Az ügyfél pénzügyi ismeretei, gyakorlata és kockázatviselő képessége alkalmas a befektetési cél megvalósítására.	☐
Az ügyfél pénzügyi ismeretei, gyakorlata és kockázatviselő képessége a kiválasztott befektetési cél megvalósítására nem alkalmas, de más célok tekintetében alkalmas lehet.	☐
Az ügyfél pénzügyi ismeretei, gyakorlata és kockázatviselő képessége alkalmatlan mind a kiválasztott, mind más, az Alapkezelő által kínált befektetési cél megvalósításához.	☐

Az Amundi Alapkezelő Zrt. kijelenti, hogy az ügyfél besorolásakor a jogszabályi előírásokat betartva jár el.

Hely, dátum	Aláírás

1.sz. melléklet

Pénzügyi eszközök leírása és a befektetéshez kapcsolódó kockázatok bemutatása

A befektetés kockázata röviden a jövőbeli hozamok bizonytalanságát jelenti. Az egyes befektetési eszközökhöz különböző típusú kockázatok tartoznak, melyeket az alábbiakban röviden áttekintünk. A befektetések kockázata jelentősen csökkenthető a körültekintő portfólió-kialakítással. Ez leginkább az egyéni kockázatvállalási hajlandósághoz igazított eszközstruktúrával, illetve a kockázatmegosztással hozható létre. Utóbbi tényezőt diverzifikációnak nevezzük. A diverzifikáció a kockázatcsökkentés eszköze, amikor a befektetett tőkét több, egymástól különböző befektetési forma között megosztjuk. Ezáltal az egyes befektetések egyedi kockázata jelentősen csökkenthető.

Bankbetét

A bankbetét hitelintézeteknél szerződés alapján, számlán elhelyezett pénzösszeg, amely után a bank kamatot ír jóvá. A piaci környezettől és a bank helyzetétől függően a szerződésben meghatározott kamat negatív is lehet. A szerződés lejártakor a hitelintézet az elhelyezett tőkét kamattal együtt fizeti vissza. Általában fix lekötési idő és kamatszint jellemzi. Az ügyfél kockázatát egyrészt a bank teljes vagy részleges fizetéseképtelensége jelenti, másrészt pedig – a bankbetét lejárt előtti feltörése esetén – a bank előzetesen kikötheti a feltörésig számított kamat egy részének vagy egészének ki nem fizetését. A tőke, valamint az esedékes kamatok kifizetésére – a bank fizetéseképtelensége esetén – bizonyos ügyfélkör számára adott összeghatárig biztosítékot jelenthetnek a betétbiztosítással foglalkozó intézmények.

Kötvény

A kötvény kibocsátója (állam, hitelintézet, egyéb vállalkozás, önkormányzat, stb.) kötelezettséget vállal a kötvény tulajdonosai felé, hogy a kötvény futamideje alatt kifizeti részükre az esedékes kamatokat, valamint a kötvény lejártakor (esetleg több részletben) annak névértékét. A részvényekkel ellentétben a kötvény nem jogosítja fel tulajdonosát a társaság irányításában való részvételre és az osztalékból történő részesedésre. Kamatozásuk szerint a kötvényeket két nagy csoportba soroljuk: fix és változó kamatozású kötvények. A fix kamatozású kötvények a teljes futamidejük alatt előre meghatározott időpontokban fix összegű kamatot fizetnek a befektetőknek. A változó kamatozású kötvényeknél a kamatfizetési időpontok szintén előre rögzítettek, de a kamat nagysága valamilyen előre definiált piaci mutató (például bankközi kamatszint, infláció) függvényében változik. A kibocsátó szerint is többféle kötvény létezik (államkötvények, banki kötvények, vállalati kötvények, önkormányzati kötvények, stb.). A kötvények befektetési kockázata elsősorban két részből tevődik össze: a vissza nem fizetés kockázata (kibocsátói kockázat), illetve a piaci hozamelhárások változásából eredő kockázat (kamatkockázat). A vissza nem fizetés kockázata (kibocsátói kockázat) a kibocsátó pénzügyi stabilitásának függvénye. Kockázatosabb profilú, vagy bizonytalan üzleti környezetben működő vállalatok esetében ez a kockázat nagyon jelentős is lehet. Kockázati szempontból a kötvények szenioritása is meghatározó: a hátrébb sorolt / alárendelt adósságelemek esetében a visszafizetési kockázat magasabb. A kamatkockázat elsősorban a hosszabb futamidejű, fix kamatozású kötvények esetében jelentős, különösen ha rövidebb távon vizsgáljuk az eredményeket. Ezeknek az eszközöknek az árfolyama ugyanis a mindenkori piaci kamatszint függvényében akár jelentős mértékű ingadozásokat is mutathat. A fentiekben túl felmerülhet még a likviditási kockázat: a kereskedési szándékhoz mérten alacsony vagy elégtelen keresleti és kínálati viszonyok esetén az ügylet végrehajtása kedvezőtlenebb ár kialakulását okozhatja.

→*államkötvény*

Állampapír

Az állam által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok gyűjtőneve. A kibocsátó ország visszafizetési garanciát ad a tőkére és az értékpapírhoz tartozó kamatokra. Fajtáját tekintve két nagy csoportot különböztetjük meg: az államkötvényeket és a kincstárjegyeket. Utóbbi eszköz vagy ígér kamatot (kamatozó kincstárjegy), vagy nem (diszkont kincstárjegy). Az állampapírok fő jellemzőit és kockázatait az egyes típusokhoz kapcsolódóan mutatjuk be.

→*államkötvény*

→*diszkont kincstárjegy*

→*kamatozó kincstárjegy*

Államkötvény

Az államkötvény az állampapírok egyik fajtája: állam által kibocsátott értékpapír, melyre a kibocsátó állam vállal visszafizetési garanciát. Az államkötvények kibocsátáskor jellemzően 1 évnél hosszabb futamidejűek. Kamatozást tekintve vannak fix, illetve változó kamatot kínáló államkötvények. Az állampapírpiazi befektetések esetében az általános vélekedés szerint a visszafizetési kockázat nem jelentős, de egyes - elsősorban gazdaságilag bizonytalan helyzetű - kibocsátók esetében érdemben felmerülhet a kibocsátói kockázat. Az adott ország gazdasági helyzetének piaci megítélése érdemben tudja befolyásolni az államkötvények értékét. A kibocsátói kockázaton túl minden államkötvény esetében felmerül az államkötvények árfolyamának ingadozása. A fix kamatozású kötvények például csak lejáratig megtartva biztosítanak kiszámítható hozamot, az árfolyamuk a piaci hozamelhárítások függvényében a futamidő során akár jelentősen ingadozhat. Ez az ún. kamatkockázat főként a hosszabb futamidejű fix kamatozású kötvények esetében lehet jelentős. Ha a piac hozamelhárításai jelentősen megemelkedhetnek, a fix kamatozású hosszú kötvények árfolyama rövid távon akár komoly csökkenést is mutathat. A változó kamatozású, vagy inflációhoz kapcsolódó államkötvények esetében is van kamatkockázat, de ennek mértéke jellemzően alacsonyabb.

Diszkont kincstárjegy

Állam által kibocsátott és garantált, rövid (éven belüli) futamidejű, értékpapír. A diszkont kincstárjegy fontos tulajdonsága, hogy nem fizet kamatot, azonban a lejáratkori értéke (névértéke alatti árfolyamon lehet megvásárolni). A diszkont árfolyam és a névérték közötti különbség adja a diszkont kincstárjegy lejáratkori hozamát, amihez a befektető az értékpapír futamidejének lejáratakor, a névérték visszafizetésekor jut hozzá. A diszkont kincstárjegyek esetében is felmerül a kibocsátói kockázat: elsősorban gyengébb gazdasági helyzetű országok esetében fordulhat elő, hogy a kibocsátó állam nem tudja visszafizetni a vállalt kötelezettségeit, ami veszteséget okozhat a befektetőknek. A másik fő kockázat az ún. kamatkockázat. Ha az ügyfél nem tartja meg lejáratig a papírt, akkor előfordulhat, hogy kedvezőtlen piaci helyzetben (a befektetői hozamelhárítások emelkedése miatt) átmenetileg csökken az értékpapír árfolyama. A kamatkockázat azonban a rövid futamidő miatt viszonylag alacsony, így ez az eszköz tekinthető az egyik legbiztonságosabb befektetési eszköznek.

Kamatozó kincstárjegy

Kibocsátója az állam, futamideje általában rövid (1 év, vagy rövidebb). Az állam a névértéken felül előre rögzített kamat kifizetését is garantálja. A hozamhoz (kamathoz) és a névértékhez a befektető az értékpapír futamidejének lejáratakor jut hozzá. Ennél az eszköznél is van kibocsátói kockázat: elsősorban gyengébb gazdasági helyzetű országok esetében fordulhat elő, hogy a kibocsátó állam nem tudja visszafizetni a vállalt kötelezettségeit, ami veszteséget okozhat a befektetőknek. Más kötvényekhez hasonlóan itt is van kamatkockázat, de ez a rövidebb futamidő miatt alacsonyabb, mint a hosszú kötvények esetében.

Jelzáloglevél

A jelzálog-hitelintézet által kibocsátott, ingatlannal fedezett, közép vagy hosszú távú kötvény jellegű értékpapír, melyet a hitelintézet a meglévő hitelállománya egy részének finanszírozása céljából bocsát ki. A visszafizetés biztonságát tehát nem csupán a kibocsátó bank szavatolja, hanem a jelzáloglevelek mögött álló banki hitelek is fedezetet nyújtanak. Ezzel együtt a vissza nem fizetés kockázata (kibocsátói kockázat) itt is felmerül: igen kedvezőtlen környezetben (például az ingatlanárak jelentős csökkenése esetén) a jelzáloglevelek kockázata emelkedhet, amennyiben a mögöttes ingatlanfedezet értéke már nem nyújt megfelelő biztonságot. A kockázatok között meg kell említeni a kötvények esetében már bemutatott, a piaci hozamelhárítások ingadozásából fakadó rizikót (kamatkockázatot).

Származtatott (derivatív) ügylet

A származtatott (más néven derivatív) ügylet lényege, hogy az eszköz értéke egy másik befektetés (alaptermék) értékétől függ. A származtatott eszköz önálló kereskedés tárgyát képezi. A származtatott ügyletek csoportjába tartoznak a határidős és opciós ügyletek, valamint a csereügyletek (swapok). A származtatott ügyletek egy része esetében a kockázati szint nagyon jelentős lehet. Különösen olyan ügyleteknél, ahol a letétbe helyezendő tőkének a sokszorosát teszi ki a mögöttes pozíciók összértéke (tőkeáttételes ügyletek), illetve ahol a pozíció maximális vesztesége nincs korlátozva (például opció kiírása). Emellett az elszámoláshoz kapcsolódó kockázatokkal (például partnerkockázat, elszámolóház kockázata) is számolniuk kell a befektetőknek. A partnerkockázat tőzsdén kívüli termékek esetében jelentős: előfordulhat, hogy a szerződéses partner nehéz pénzügyi helyzetbe kerülve a kötelezettségeit csak részben, vagy szélsőséges esetben egyáltalán nem tudja teljesíteni. A származtatott ügyletek esetében jellemző, hogy letéti követelmények merülnek fel, melyek látra szóló egyenlegben és/vagy értékpapírban teljesíthetők.

→*határidős ügylet*

→*opciós ügylet*

Határidős ügylet

A határidős ügylet során az ügylet eladója az ügylet tárgyát képező eszközt (értékpapírt, devizát, árupiaci eszközt, stb.) egy előre rögzített áron eladja egy jövőbeli időpontra. Az eladóval szemben mindig áll vevő is, aki az adott eszközt ugyanarra az időpontra megvásárolja. A határidős ügylet vevője arra számít, hogy az ügylet tárgyát képező eszköz árfolyama a jövőben emelkedni fog, így határidős ügylet formájában rögzíti a jövőbeli vételi árfolyamot, amivel egy magasabb áron történő vásárlást próbál meg elkerülni. Az ügylet eladója ezzel szemben arra számít, hogy az eszköz ára a jövőben csökkenni fog, ezért érdemes előre rögzíteni a magasabb eladási árat. A határidős ügyletek megkötése történhet spekulatív céllal (egy távolabbi határidőre olcsóbban megveszem, majd később drágábban eladom az adott eszközt), de vannak úgynevezett fedezeti ügyletek is. Ha ugyanis rendelkezem egy adott eszközzel (például a megtermelt búzámmal), aminek az árfolyama ingadozhat, akkor lehetőségem van, hogy a tényleges értékesítés előtt egy jövőbeli határidős eladási ügylettel rögzíthetem az eszköz eladási árfolyamát. A határidős ügyletekhez számos kockázat kapcsolódik. A spekulatív célú határidős ügyletek különösen jelentős kockázatot hordozhatnak, ugyanis egy „csomagban” (kontraktusban) jelentős mennyiségű eszközre köthetek üzletet, anélkül, hogy a teljes csomag ellenértékével rendelkeznek (ezt nevezzük tőkeáttételnek). Emellett az elszámoláshoz kapcsolódó kockázatokkal (például partnerkockázat, elszámolóház kockázata) is számolniuk kell a befektetőknek. Az ügyletek elszámolását biztosító intézmény a határidős üzletkötés szereplőitől csak egy korlátozott mértékű letét (készpénz, állampapír) elhelyezését várja el, amit a mögöttes eszköz árának akár kisebb mértékű, de kedvezőtlen irányú elmozdulása is könnyen felemészthet.

→*származtatott (derivatív) ügylet*

Opciós ügylet

Az opciós ügylet keretében a vevő opciós díjat fizet, így jogot szerez arra, hogy az opciós szerződésben meghatározott időtartamon belül (amerikai típusú opció) vagy egy meghatározott időpontban (európai típusú opció) a szerződés tárgyát képező eszközt meghatározott áron megvásárolja (vételi opció) vagy eladja (eladási opció). Az opció eladója (kiírója) pedig kötelezettséget vállal az opció tárgyát képező befektetés jövőbeni eladására (vételi opció), illetve vételére (eladási opció). Az opció tehát egy vételi vagy egy eladási jog megszerzése. Az opciók értéke függ a mögöttes eszközök értékétől, az időtényezőtől és a piac változékonyságától (volatilitásától). Az opciók elsősorban a kiíró számára jelentenek nagyon jelentős (esetenként korlátlan) kockázatot, mert ő a minden piaci körülmény között köteles lesz az előre rögzített áron venni vagy eladni. Az opció vevőjének (jogosultjának) a maximális vesztesége a kifizetett opciós díj lehet. Az opciók kiírása esetében letéti kötelezettség is felmerülhet. A fentiekén túl az elszámoláshoz kapcsolódó kockázatokkal (például partnerkockázat, elszámolóház kockázata) is számolniuk kell a befektetőknek.

→származtatott (derivatív) ügylet

Részvény

A részvény a részvénytársaság által kibocsátott tagsági és vagyoni jogot megtestesítő értékpapír. A részvény tulajdonosa jogosult a társaság nyereségéből való részesedésre (osztalék), emellett a tulajdoni hányad és a társaság alapszabálya függvényében részt vehet a társaság irányításában is. A részvények határozatlan időre szólnak, így nem rendelkeznek futamidővel, vagy lejáráttal. Lehet névre, vagy bemutatóra szóló, valamint léteznek speciális fajtái is (például osztalék- vagy szavazatelsőbbbségi, dolgozói, kamatozó. stb.) A részvény jövőbeni értéke nem garantált, az értékpapír árfolyamát hosszú távon elsősorban a társaság eredményességére, jövedelmezőségére vonatkozó jövőbeli várakozás, azaz a társaság piaci megítélése határozza meg. A részvénybefektetések kockázata nem korlátozódik az adott vállalat működésére, mert a globális/regionális/helyi makrogazdasági helyzet, az általános tőkepiaci hangulat, a kamatkörnyezet, az egyes szektorok megítélése, vagy a piac likviditási helyzete szintén jelentősen befolyásolhatja az egyes részvények árfolyamát. Az árfolyamkockázat rövidtávon különösen jelentős lehet, ezért a részvénybefektetések esetében az ajánlott minimális befektetési időtáv jóval hosszabb, mint például az állampapírok esetében.

Befektetési jegy

A befektetési jegy, a befektetési alap, mint kollektív befektetési forma nevében kibocsátott átruházható értékpapír. A kibocsátó meghatározott pénzüsszeg rendelkezésre bocsátását elismerve kötelezi magát, hogy azt a befektetési jegy tulajdonosa érdekében befektetési alap kialakítására, illetve az abban történő elhelyezésre fordítja, és az így létrehozott alapot a befektetők általános megbízásából kezeli. A befektetési jegy részesedést testesít meg egy adott befektetési alapban. A befektetési jegy tulajdonosa kizárólag hozamra és likvidációs ellenértékre jogosult, az alap működésébe nem szólhat bele. A befektetési jegy tulajdonosok a befektetési alap tőkénének tulajdonosai, akik ebből befektetési jegyeik értékének az alap értékéhez - a hozam felosztásakor nettó eszközértékhez - viszonyított arányában részesednek. A befektetési jegyekhez kapcsolódó kockázatok közül kiemelendő a mögöttes piacok (pl. kötvénypiacok, részvénytőzsvásárok, ingatlanpiac, stb.) kockázata. Felmerülnek még a származtatott eszközökhöz kapcsolódó kockázatok, melyek elsősorban az ún. származtatott alapokhoz kapcsolódnak. Elsősorban az aktívan kezelt befektetési alapok esetében jellemző, hogy az elért teljesítményt a piaci hatásokon és az alapkezeléshez kapcsolódó költségeken túl jelentősen befolyásolhatják az alapot kezelő vállalkozásnak (illetve annak egyes munkatársainak) a befektetési döntései, melyek nyereséget és veszteséget egyaránt okozhatnak a befektetési jegyek tulajdonosainak. Likviditási szempontból a mögöttes eszközök likviditási kockázatán kívül további kockázati tényezőt jelenthet a forgalmazás korlátozottsága, illetve korlátozhatósága. Ez a kockázat elsősorban a zárt körben kibocsátott, illetve zártvégű (folyamatos forgalmazás nélkül működő) alapok esetében lehet jelentős, de nyíltvégű alapok esetében is előfordulhat a meghirdetett forgalmazási rend felfüggesztése, ami korlátozhatja a befektetés elérhetőségét és a befektetésből való kiszállást.

→részvény

→kötvény

→származtatott (derivatív) eszköz

ETF (Exchange Traded Fund)

Az ETF olyan befektetési alap, melynek a befektetési jegyeivel szabályozott piacon kereskednek. Ez a befektetési forma tipikusan passzívan kezelt befektetési alapokat takar: a befektetési alap összetétele egy (vagy több) indexhez kapcsolódik, az alap kezelője elsődlegesen az adott index(ek)et próbálja leképezni. A pénzügyi eszköz legfőbb előnye, hogy viszonylag alacsony fajlagos költségszint mellett is megvalósítható egy viszonylag magasan diverzifikált portfólió kockázati- és hozamszintjének elérése. Az ETF-ek piaci értéke – ezen keresztül pedig a befektetés elsődleges kockázata - az indexkövető stratégia miatt elsősorban a mögöttes célpiacokhoz kapcsolódik (ld. a kötvények, részvények kockázatait). A megcélzott piac(ok) kockázatain túl az ún. „követési hiba” (Tracking Error, vagyis az

index tökéletlen leképezéséből fakadó kockázat) is felmerül, mely kedvezőtlen esetben alulteljesítést okozhat a megcélzott index költségekkel terhelt teljesítményéhez képest. Ezen felül az eszköz likviditása is korlátozott lehet,

→*befektetési jegy*

2. számú melléklet

Az Alkalmassági tesztek értékelésének módszertana

Az Alapkezelő munkatársai az alkalmassági tesztek vizsgálatára olyan értékelési módszertant dolgoztak ki, amely illeszkedik az Alapkezelő hazai és globális kockázatkezelési elveihez és vizsgálati feladataihoz. Ennek megfelelően az ügyfelek részére nyújtott portfóliókezelési és befektetési tanácsadási tevékenység jellégre tekintettel kiemelt szerepet játszott egy olyan előzetes keretrendszer létrehozása, amely lehetővé teszi az ügyfél kockázati profiljának megállapítását és általános befektetési ismereteinek feltérképezését. A portfóliókezelés során az Alapkezelő saját nevében az ügyfél érdekében jár el, és a tevékenység végzéséből származó előny, illetve hátrány kizárólag az ügyfelet illeti/terheli.

Ezt a sajátosságot szem előtt tartva a jogszabályi környezet és a belső szabályozási rendszerünk alapján prioritizáltuk az egyes kérdéseket és az általuk történő ismeretek felmérését.

Kiemelt kérdéscsoportok – amelyek összeállításánál az egyik megvalósuló cél a kapott válaszok tekintetében az inkonzisztencia kiszűrése -:

1. Ügyfél pénzügyi helyzete

Ebben a kérdéskörben megfogalmazott ismeretek feltárásának célja, hogy az Alapkezelő megbízható képet kapjon az ügyfél anyagi teherviselő képességéről, annak érdekében, hogy az elérni kívánt befektetési cél az ügyfél által megadott időtávon megvalósulhasson. A lakossági és a szakmai ügyfelek tekintetében egyaránt úgy épül fel a kérdésekre megszerezhető pontok értéke, hogy az egyre növekvő pontérték a stabil/abb pénzügyi háttérrel (magasabb jövedelem, árbevétel, alacsonyabb mértékű kötelezettség) jelöl. A jelenleg tulajdonában álló eszközöknél mindkét pontérték számításba kerül és a típusnál a mindenkor legmagasabb pontérték a használandó.

2. Befektetési ismeretek

Ez a kérdéscsoport az alapvető befektetési ismeretekről való tájékozódást szolgálja. Ennek keretében az egyszerű számlatípusoktól az ügyfél saját portfóliójának összetételéről és állományáról is képet kaphatunk. A magasabb elért pontszám a mélyebb értékpapír ismereteket feltételezi. A befektetési eszközöknél a mindenkor legmagasabb pontérték használandó.

3. Kockázatvállalási preferencia

A kockázati profil megállapítására egy egyszerű, de lényegre törő kockázati besorolás szolgál. A kiválasztott válasz egyértelműen képes az ügyfél kockázatvállalási hajlandóságának felmérésére. A nagyobb pontértékű válasz magasabb kockázatviselési hajlandósággal társul.

4. Befektetési célok

Ezekre a kérdésekre adott válaszok felölelik a befektetés futamidejét, egyéni célokat és a befektetéstől elvárt hozamot. Ebben a fejezetben megadott válaszokat komplexitásában a kockázatviselési hajlandóság megállapításával együtt kell értékelni. A befektetési célok keretében szerzett pontértékeknél, a magasabb értékek egyértelműen a hosszú távú gondolkodásra, tervezésre, erre vonatkozó célokra, magasabb kockázatvállalási hajlandóságra és ehhez kapcsolódóan magasabb elvárt hozamra utal. A befektetésektől elvárt hozam mértékénél a mindenkor legmagasabb pontérték használandó.

5. Veszteségviselő képesség

Erre vonatkozó kérdéskör alkalmas arra, hogy felmérje, hogy az ügyfél pénzügyileg is viselni tudja-e a befektetési szolgáltatáshoz- így az egyes mögöttes pénzügyi eszközökhöz, ügyletekhez – is kapcsolódó kockázatokat, milyen mértékű vagyonszűkítést tolerál a befektetési időtáv tekintetében. A kapott válaszokat a kockázatvállalási preferenciával összhangban kell értékelni.

A kérdések kitöltését követően a felállított értékelési szempontrendszer mentén kiértékelésre kerül az ügyfél által kitöltött alkalmassági teszt. Az értékelés eredménye alapján az ügyfél a következő **alkalmassági kategóriákba** sorolható:

I. kategória: 0-20 pont: Nem felelt meg

Az ügyfél általános tőkepiaci, értékpapír ismerete és kockázati profilja, jövedelmi szerkezete nincsen összhangban a kitűzött befektetési célokkal és hozamelvárásokkal.

II. kategória: 21-50 pont: Megfelelt

Az ügyfél alapszintű tőkepiaci ismeretekkel rendelkezik, amelyhez alacsony kockázatvállalási preferencia társul. Befektetési célként alacsony, a pénzüpi hozam körüli szintet jelöli meg.

III. kategória: 51-110 pont: Megfelelt

Az ügyfél rendelkezik általános, megbízható tőkepiaci ismeretekkel. Közepes kockázatvállalási preferencia mellett már nyitott a közép és hosszú távú megtakarításra és a portfólió részvény típusú eszközzel történő diverzifikálására.

IV. kategória: 110 pont felett: Megfelelt

Az ügyfél jól ismeri a tőkepiaci folyamatokat és kapcsolódó eszközrendszert. Szakmai tapasztalata alapján magas kockázati preferencia mellett, jövedelemszerkezetének és befektetési céljainak megfelelően képes felmérni a kívánt szolgáltatás mögött elhelyezkedő eszközpaletta sajátosságait (kockázat/hozamtermelő képesség). Nyitott a nagyon kockázatos eszközök portfólióban történő megjelenítésére is.

A kategóriák alapján történik meg a teszt végső lezárása, az Alapkezelő értékelése:

Az ügyfél pénzügyi ismeretei, gyakorlata és kockázatviselő képessége alkalmas a befektetési cél megvalósítására.	☐
Az ügyfél pénzügyi ismeretei, gyakorlata és kockázatviselő képessége a kiválasztott befektetési cél megvalósítására nem alkalmas, de más célok tekintetében alkalmas lehet.	☐
Az ügyfél pénzügyi ismeretei, gyakorlata és kockázatviselő képessége alkalmatlan mind a kiválasztott, mind más, az Alapkezelő által kínált befektetési cél megvalósításához.	☐

A fentiekén túl a szerződéskötést követően az Alapkezelő folyamatosan törekszik a tevékenysége végzése során felmerülő kockázatok megfelelő azonosítására, mérésére, a befektetési politikával összhangban meghatározza a kockázat kezelésének optimális módját.